

Mw. mr. L.S.A. Tiddens*

Aanrijding, medeschuld en ladingsschade¹

Kan een aanrijding met medeschuld aan de zijde van de vervoerder tot schadeverdeling tussen de vervoerder en de ladingbelanghebbende leiden?

1 Inleiding

Wat gebeurt er als de vervoerder niet voor 100% schuld heeft aan een aanrijding? In hoeverre en van wie kan de ladingbelanghebbende dan schadevergoeding vorderen in geval van ladingschade? Moet de vervoerder 100% van de ladingschade vergoeden² of alleen dat deel van de ladingschade waaraan de vervoerder schuld heeft? Kan de vervoerder zich voor een gedeelte van zijn aansprakelijkheid vrijtekenen? Met andere woorden: kom je tot een schadeverdeling in de relatie vervoerder-ladingbelanghebbende?

Om deze vragen in een duidelijker licht te stellen, zal ik een voorbeeld geven. Stel dat de chauffeur van vrachtwagen A te hard rijdt (art. 20 e.v. RVV 1990). Vrachtwagen B komt van links en verleent geen voorrang aan A (art. 15 RVV 1990). Er volgt een aanrijding met ladingschade tot gevolg. Beide chauffeurs hebben schuld aan de aanrijding. Stel dat A voor 25% schuld heeft en B voor 75% (schuldverdeling tussen aangereedene en aanrijder). Kan de ladingbelanghebbende (van de goederen in vrachtwagen A) dan 100% van de schade van vervoerder A vorderen? Of mag vervoerder A zeggen: ik heb maar voor 25% schuld, dus ik betaal slechts 25% van de ladingschade?

Bij een aanrijding kan een schadevergoedingsvordering op grond van onrechtmatige daad (art. 6:162 BW) worden ingesteld. Op grond van art. 6:101 lid 1 BW kan de rechter vervolgens een schuldverhouding vaststellen. Art. 6:101 BW beheerst de *schuldverhouding* tussen aanrijder en aangereedene. De vraag is nu in hoeverre deze schuldverhouding doorwerkt in de relatie vervoerder – ladingbelanghebbende. Kan in geval van een aanrijding tot een schadeverdeling worden gekomen in de relatie vervoerder – ladingbelanghebbende? Ik zal mij voornamelijk richten op art. 17 lid 5 CMR. Aan het slot komt art. 8:1098 BW³ kort ter sprake.

2 Artikel 17 CMR

In art. 17 lid 1 CMR zijn de hoofdverplichtingen van de vervoerder vastgelegd. Eén van die hoofdverplichtingen is het zonder schade vervoeren van de goederen. Als er schade optreedt tijdens het vervoer van zaken, is de vervoerder daarvoor aansprakelijk.

Als de vervoerder zich kan beroepen op één van de ontheffingsgronden, is hij niet aansprakelijk. In art. 17 lid 4 CMR zijn enkele geconcretiseerde ontheffingsgronden opgenomen. Een aanrijding valt echter onder geen van deze bijzondere 'gevaren'. Bij een aanrijding kan dus alleen art. 17 lid 2 CMR, waarin een algemene ontheffingsgrond is opgenomen, eventueel van toepassing zijn.

In art. 17 lid 5 CMR is het beginsel van gedeelde aansprakelijkheid opgenomen. De vraag is of en hoe bovengenoemde schadeverdeling werkt, indien de vervoerder medeschuldig is aan de aanrijding.

3 Schadeverdeling: artikel 17 lid 5 CMR

In art. 17 lid 5 CMR is het beginsel van gedeelde aansprakelijkheid opgenomen. Veel schadegevallen hebben verschillende oorzaken, die deels onder de in art. 17 lid 2 of lid 4 omschreven risicosfeer van de afzender of geadresseerde vallen en deels volgens art. 17 lid 1 onder de risicosfeer van de vervoerder vallen. Voor deze gevallen geeft lid 5 een schadeverdeling.⁴

Art. 17 lid 5 CMR luidt als volgt:

'Indien ingevolge dit artikel de vervoerder niet aansprakelijk is voor sommige der *factoren*, die de schade hebben veroorzaakt, is hij slechts aansprakelijk *in evenredigheid tot de mate, waarin* de factoren waarvoor hij ingevolge dit artikel aansprakelijk is, tot de schade hebben bijgedragen.'

* **Advocaat bij Van Traa Advocaten te Rotterdam**

1 Dit artikel is gebaseerd op een onderdeel van mijn scriptie. Prof. mr. M.H. Claringbould heeft mij begeleid bij het schrijven van mijn scriptie en dit artikel.
2 Met inachtneming van de aansprakelijkheidslimiet.
3 Schadee heeft bij het ontwerpen van

Boek 8 zoveel mogelijk het CMR willen incorporeren in het Nederlands recht. De schadeverdeling in art. 8:1098 BW ('voor zover') is gebaseerd op art. 17 lid 5 CMR ('tot de mate waarin').

4 J. Basedow, *Münchener Kommentar zum Handelsgesetzbuch*, München 1997, Band 7, Viertes Buch. Handelsgeschäfte, §§ 407-457, *Transportrecht*, blz. 1077; 'schadeverdeling' ('schadensteilung') omschrijft art.

17 lid 5 CMR beter dan bijv. 'schuldverdeling', want dit laatste woord leidt tot verwarring; zie ook Th.H.J. Dorrestein, *Recht van het internationale wegvervoer*, met name het tractaat CMR d.d. 19 mei 1956, Zwolle 1997, blz. 202.

